

IZ DELA OBČINSKEGA CENTRA ZA SOCIALNO DELO

Center za socialno delo naše občine je pripravil temeljito poročilo o svojem delu v minulem letu in v njem prikazal vso socialno problematiko, ki zadeva naše občane. Iz nadaljnjega bomo lahko razbrali, da ta problematika le ni tako mila kot si mogoče kdo to predstavlja in da so morali socialni delavci tudi lani vložiti mnogo dela in naporov, da so lahko uspešno opravljali svoje delo in tudi uspešno rešili mnoge najbolj žgoče socialne probleme. Pri tem gre tudi nemajhna zasluga samoupravni interesni skupnosti socialnega skrbstva, ki je vseskozi vodila pravilno politiko pri razreševanju socialne problematike in dajala Centru za socialno delo vso svojo pomoč in podporo.

Iz poslovnega poročila skupnosti socialnega skrbstva in Centra za socialno delo za leto 1978 želimo seznaniti naše občane z nekaterimi najbolj žgočimi socialnimi problemi, ki tarejo tako naše občane kot vso našo skupnost.

Klobčič socialnih primerov se odvijata

V minulem letu je bilo v naši občini na novo evidentiranih 52 primerov nezakonskih rojstev. V tej zvezi se vedno bolj pojavljajo problemi v medsebojnih odnosih med roditeljskimi, bodisi zato, ker živita v izvenzakonski skupnosti ter se ne razumeta, pogosto pa so tudi težave zaradi stikov med otrokom in nezakonskim očetom. Tudi na tem področju je bila v skladu s povečanimi življenjskimi stroški opravljena valorizacija preživnin in sicer je bilo izdanih 315 odločb o uskladitvi preživnin z življenjskimi stroški. Višina preživnin se je med letom gibala od 500 do 1500 din mesečno na otroka, poprečna pa je znašala 930 dinarjev. Poleg socialno-pravne pomoči materam samohranilkam pri urejanju očetovstva, preživninskih zahtevkov in revalorizaciji preživnin, jim je Center za socialno delo pomagal še pri preševanju stanovaljskih vprašanj in nudil družbeno-materialno pomoč, če je bila ta za preživljanje otroka ali matere potrebna.

V minulem letu je Center za socialno delo na novo obravnaval 110 družbeno neprilagojenih mladoletnikov. Ko govorimo o kategoriji mladoletnih prestopnikov mislimo na tiste mladoletnike, ki so zaradi vedenjskih ali osebnostnih motenj povzročili kazniva dejanja. Od skupnega števila obravnavanih mladoletnih prestopnikov (48) je 8 deklet in 40 fantov. To število pa je občutno manjše kot je bilo leta 1977, ko je bilo kar 81 takih primerov. Zakaj tako občuten padec je zaenkrat težko komentirati, verjetno pa gre za zaostanek pri sodiščih zaradi njihove reorganizacije. Mladoletni prestopniki so izvršili največ kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje, dalje, kazniva dejanja zoper življenje in telo, kazniva dejanja zoper promet in varnost ter druga kazniva dejanja. Zato so sodišča v minulem letu mladoletnim prestopnikom izrekla določene ukrepe od disciplinskega do oddaje v vzgojni zavod.

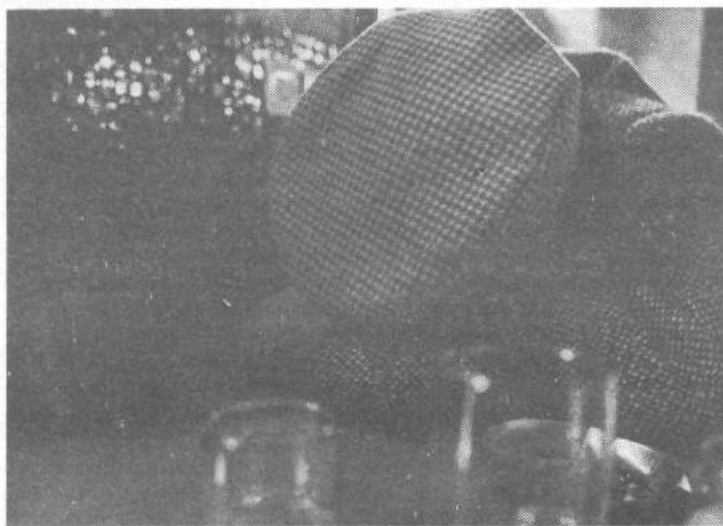
Tudi za našo občino ugotavljamo primere zasvojenosti z drogo, vendar je ta le-ta v minulem letu minimalno zastopana. Center je ugotovil le sedem mladoletnih oseb, ki uživajo droge, in sicer 5 oseb do 18. leta starosti in 2 osebi nad 18 letom starosti. Center za socialno delo je obravnaval le tiste osebe, ki so odvisne od droge. Zato to ne predstavlja realne slike pojavnosti narkomanije v naši občini. Pri obravnavi populacije družbeno neprilagojene mladine pa tudi pri nekaterih drugih obravnavanih mladoletnikih je čedalje pogosteje opaziti nagnjenost do tabletomanije do alkohola. Torej je pojav uživanja in nagnjenj k drogi med mladino zelo aktualen. Vendar je dejstvo, da se ta pojav vsaj doslej ustavi že na stopnji poskusov. Očitno je, da mladina ni več tako nekritična do škodljivosti tega pojava. Informacija pri delu z akutnimi uživalci droge pa kljub temu kaže, da je v občini več takih oseb, ki sestavljajo družbo narkomanov, katere pa Center za socialno delo še ni mogel zajeti v evidenco in obravnavo.

V letu 1978 je Center za socialno delo na novo obravnaval 57 kroničnih alkoholikov in sicer 46 moških in 11 žensk. Predlog za obravnavo so v večini primerov posredovali svojci, postaja milice, temeljne organizacije združenega dela, patronažna medicinska služba in skup-

nost za zaposlovanje. Od vseh obravnavanih se je za zdravljenje odločilo 17 oseb.

Boj proti alkoholizmu se nadaljuje

Na področju reševanja alkoholno zasvojenih oseb se je izboljšalo sodelovanje med strokovno službo Centra za socialno delo, med prvosodnimi organi in svojci alkoholikov. Vse več je namreč posameznikov in služb, ki so seznanjene s potekom zdravljenja alkoholikov in načinom zdravljenja in je zato sodelovanje neprimerno lažje. Pri obravnavi alkoholikov čutimo že več let potrebo po nekem centralnem zavodu za varstvo in delovno terapijo alkoholikov. Gre za zdravljenje in delovno usposabljanje predvsem tistih alkoholikov, ki so že povsem propadli ter predstavljajo že stalno nevarnost za okolico. Tak centralni zavod predvidevajo tudi sprejeta stališča Skupščine SR Slo-

Za odpravo alkoholizma smo še vedno premalo storili!

venije o boju proti alkoholizmu. Vendar kljub vsemu temu smo v tem boju storili še bore malo.

Tudi vprašanje družbenih denarnih pomoči je socialna služba naše občine posvečala v minulem letu veliko pozornost. Družbeno denarno pomoč je nudila tistim občanom, ki so za delo nesposobni, nepreskrbljeni in nimajo zagotovljenih niti osnovnih sredstev za preživljanje. Dodeljevanje te pomoči je urejeno po določilih statuta skupnosti socialnega skrbstva in dogovorjenih kriterijih v okviru skupnosti socialnega skrbstva mesta.

V minulem letu je prejelo 290 občanov družbeno denarno pomoč in od tega kot edini vir preživljanja 62 občanov in kot dopolnilni vir preživljanja 228 občanov. Višina denarne pomoči kot edini vir je znašala na upravičenca 1800 dinarjev na mesec in na upravičenca mesečno kot dopolnilni vir preživljanja poprečno 520 dinarjev. Začasne denarne pomoči je med letom prejelo 23 oseb v poprečnem znesku na upravičenca 1010 dinarjev. Enkratno denarno pomoč je v letu 1978 prejelo 129 občanov v poprečnem znesku 940 dinarjev. Zimska pomoč je bila dodeljena 225 občanom v poprečnem znesku 1500 dinarjev. Mimo tega pa je naša socialna služba plačala pogrebne stroške za upravičence do stalnih denarnih pomoči za 12 oseb v poprečnem znesku 3078 na osebo.

Zdravstveno zavarovanih je bilo v minulem letu skupaj 249 oseb, katerim je bila podlaga za zavarovanje dodeljena stalna denarna pomoč. Prispevek za zdravstveno zavarovanje na osebo je znašal 180 dinarjev na mesec.

V kategoriji oseb, ki prejemale stalno družbeno denarno pomoč, prevladujejo ženske. Gre torej za izrazito klasične socialne probleme,

ki so bili odraz starega jugoslovanskega družbenega sistema, ki je slovel na temeljih občutnega socialnega razlikovanja in je predvsem žensko postavil v manj vredni družbeni položaj. Gre torej za kmečke delavke, gospodinje, gospodinske pomočnice in podobno. Torej poklicna struktura, ki je na starost kot nezavarovana delovna sila ostala brez zdravstvenega in pokojninskega in invalidskega zavarovanja, torej brez slehernih sredstev za preživljanje.

Več mest za starostnike v domovih

Pri urejanju namestitve v socialne zavode starejših občanov je v minulem letu opaziti nekatere spremembe. Vse več starostnikov je v ljubljanskih domovih upokojencev, kar je posledica razpoložljivih kapacitet v Ljubljani. Lani se je starostna meja oseb, ki se odločajo za zavodsko varstvo, premaknila navzgor. Vse več je takih oseb, ki bi še lahko ostale v svojem domačem vajejenem okolju, pa jih skrbi kaj bo, če obležijo. Prav zaradi tega se odločajo za zavodsko oskrbo. Starejši občani iščejo pomoč strokovne socialne službe le tedaj, ko je treba urediti plačilo oskrbnine.

Lani smo imeli v socialnih zavodih in posebnih zavodih 206 ostarelih občanov. Od tega skupnega števila oseb v socialnih zavodih plačuje skupnost socialnega skrbstva Vič za 102 oskrbovanca celotno oskrbnino, za 104 oskrbovanca pa razliko od pokojnine do celotne oskrbnine.

V minulem letu je opaziti, da so se posamezni deli občine »postarali«. Tako je izrazil del s staro starostno strukturo prebivalstva postalo Trnovo. Prav iz te krajevne skupnosti smo oddali v zavodsko varstvo največ ostarelih občanov. Pri oddaji ostarelih občanov v zavodsko varstvo je Center za socialno delo tesno sodeloval s krajevnimi skupnostmi, zdravstvenimi in tudi s humanitarnimi organizacijami.

Na kraju še nekaj besed o skrbi za otroke, motene v telesnem in duševnem razvoju. Gre predvsem za njihovo usposabljanje s čimer želimo doseči maksimalno stopnjo osamosvojitve otroka z vidika fizičnih, emocionalnih in socialnih zmožnosti v mejah, ki jih dopušča otrokova prizadetost.

Lani je bilo na novo razvrščenih 19 otrok s strani komisije za razvid in razvrščanje. Skupno število do sedaj evidentiranih otrok in mladoletnikov v naši občini do zaključka leta 1978 je 758. Vendar pa vodijo v aktivni evidenci le še 370 otrok oziroma mladoletnikov, ker ostali niso potrebni nadaljnje obravnave zaradi popolne osamosvojitve, preselitve ali pa so že umrli.

Z vključevanjem teh otrok v organizacije za usposabljanje ne obstajajo večje težave. Težave nastopajo le z nastanitvijo otrok v oskrbo in nego ter varstvo in delovno usposabljanje pri zavodu »Dr. M. Boštinar« v Dornavi in zavodu Črna na Koroškem. Oba zavoda sta polno zasedena in je čakalna doba za sprejem dolga tudi eno leto in več.

V zavodskem varstvu je bilo v minulem letu 116 otrok in mladoletnikov. V teh zavodih so zaradi usposabljanja (otroci moteni v telesnem in duševnem razvoju) ali zaradi prvotnega procesa (vedenjsko in osebnostno moteni). Za večino teh otrok plačuje skupnost socialnega skrbstva celotne oskrbne stroške. Med bivanjem otrok in mladoletnikov v zavodskem varstvu Center za socialno delo aktivno sodeluje s strokovnimi službami v teh zavodih zaradi ugotavljanja stopnje usposobitve ali prevzgoje pri posameznem gojencu, hkrati pa v naprej pripravlja vse potrebno za vrnitev mladoletnika iz zavodskega varstva v domače okolje. Pri tem delu naša socialna služba aktivno sodeluje tudi s krajevnimi skupnostmi, šolami, TOZD ter družbenopolitičnimi organizacijami na terenu.

Napisi smo nekaj besed o dejavnosti naše socialne službe, ki se odvijata v okviru skupnosti za socialno skrbstvo in njenega Centra za socialno delo. Lahko ugotovimo, da je bilo opravljeno veliko dela in da je naša socialna služba nenehno prisotna povsod tam, kjer je njena pomoč nujna in potrebna. Zato pa ji gre za vse doslej opravljeno delo zahvala in priznanje.

SLAVO KOBE

IZ DELA OBČINSKE SKUPNOSTI SOCIALNEGA VARSTVA

TVORNO IN USPEŠNO RAZREŠEVANJE

teh še odprtih vprašanj mimo ostalih, ki zadevajo tudi najmlajše in srednjo populacijo.

Že na podlagi te kratke ugotovitve lahko trdimo, da smo v naši občini kaj kmalu po ustanovitvi skupnosti socialnega varstva našli skupno pot dela in reševanja socialne varnosti delovnega človeka in občana z občinsko skupščino, ki jih moramo reševati skupaj (gradnja doma za ostarele na Bokalah, začetek gradnje doma za ostarele občane v Koleziji in podobno). Želeli bi le, da bi ustvarili še večje sodelovanje s stanovanjsko skupnostjo in skupnostjo za zaposlovanje (rehabilitacija in zaposlovanje invalidnih oseb, zaposlovanje zdomevc in podobno). Takšno trdno sodelovanje moramo vsekakor doseči, kar nam bo omogočal tudi novi zakon o skupnostih socialnega varstva, ki se pripravlja in ki bo jasno in dosledno izpeljal njeno funkcijo kot mesto za usklajevanje socialno varstvenih pravic v programih samoupravnih interesnih skupno-

Skrb za ostarele občane beleži viden napredek

stih družbenih dejavnosti. Postaviti moramo temelje tako, da bo usklajevanje v skupnosti socialnega varstva zajelo celovit sistem socialnih pravic.

Vse do nedavnega je bilo financiranje dejavnosti socialnega varstva še dokaj neurejeno. Zdaj obstaja samoupravni sporazum o združevanju sredstev, namenjenih za opravljanje nalog socialnega varstva. Novi zakon pa bo določil obveznost, da delavci v organizacijah združenega dela, drugi delovni ljudje in občani preko samoupravnih interesnih skupnosti za posamezna področja zagotovijo sredstva, ki so potrebna za izvajanje nalog v skupnosti socialnega varstva, za delo skupščine skupnosti in njenih organov ter strokovne službe. Seveda vse to na podlagi programa dela skupnosti in glede na njene prednostne naloge. Kar zadeva strokovno službo vseh samoupravnih interesnih skupnosti v naši občini lahko trdimo, da je že dokaj dobro organizirana in — kar je zelo pomembno — tudi racionalna. Strokovna služba je organizirana skupno z vodjo in tajniki SIS, med katerimi nekateri opravljajo tajniška dela tudi za dve skupnosti. Novi zakon o skupnostih socialnega varstva torej ne bo glede strokovne službe za našo občino prinesel ničesar novega, saj že sedaj skupna strokovna služba uspešno opravlja vsa strokovna, administrativna, finančna in druga pomožna dela za vse SIS v naši občini.

Naj še omenimo, da je imel izvršni odbor naše skupnosti socialnega varstva od njene ustanovitve dalje 18 sej, na katerih je obravnaval in sprejemal sklepe, ki zadevajo socialno varstvo delovnih ljudi in občanov. Med te predvsem sodijo sklepi s področja otroškega varstva in socialnega skrbstva. Mimo tega pa sta tako skupščina skupnosti kot tudi njen izvršni odbor obravnavala vse zakonske osnutke in predloge, ki zadevajo socialno varstvo in ki jih sprejema skupnost socialnega varstva Slovenije kot četrti enakopravni zbor skupščine SR Slovenije. Sej skupnosti socialnega varstva Slovenije se vedno udeležujeta dva delegata naše skupnosti (iz zbora uporabnikov in iz zbora izvajalcev po eden) in na njih tudi aktivno sodelujeta ter posredujeta mnenja in stališča skupščine socialnega varstva in njenega izvršnega odbora. Obstaja torej tudi dobro sodelovanje naše skupnosti s skupnostjo socialnega varstva Slovenije.

Naloga, ki so pred občinsko skupnostjo socialnega varstva, so številne in zahtevne. Socialna problematika v naši občini je dokajšnja, saj sodimo glede na starost občanov med starejše. Seveda tudi drugi problemi, ki zadevajo mlajšo in srednjo populacijo, niso majhni. Le v skupnem sodelovanju z vsemi skupnostmi, ki se vključujejo v skupnost socialnega varstva in z nadaljnjim takšnim sodelovanjem kot je bilo doslej z občinsko skupščino, jih bomo in moramo rešiti! Zavedamo se, da še ne v celoti, vendar vsak rešen socialni problem, pa naj bo kakršneoli, pomeni nov uspeh v naših prizadevanjih, da nudimo našemu delovnemu človeku in občanu zavest njegove socialne varnosti.

SLAVKO KOBE

Skupnost socialnega varstva občine Ljubljana Vič-Rudnik je bila ustanovljena meseca marca leta 1975, se pravi tri mesece po sprejemu zakona o skupnostih socialnega varstva (v decembru 1974). Ustanovna seja skupnosti je bila tako 31. marca 1975. leta na kateri smo izvolili organe skupnosti ter sprejeli pomembne akte in sicer samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti ter statut skupnosti. Od tedaj do danes je imela skupščina skupnosti deset skupnih sej in eno ločeno sejo zbora uporabnikov in zbora izvajalcev.

Če želimo oceniti izvajanje tega zakona, lahko ugotovimo, da se je predvsem v prvem obdobju nemalokrat postavljalo vprašanje, kaj je vsebina dela te skupnosti in kaj je smoter povezovanja oziroma vključevanja drugih skupnosti v to skupnost. Gre namreč za zakonsko določilo, da se v skupnost socialnega varstva vključujejo skupnost socialnega skrbstva, skupnost otroškega varstva, skupnost za zaposlovanje, stanovanjska skupnost in skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vendar smo to nejasnost in te dvoma v naši občini kaj kmalu odpravili, saj je skupnost socialnega varstva že takoj po ustanovitvi sprejela svoj program dela, ki je temeljil na dejanskih potrebah delovnih ljudi in občanov, skratka: povezoval in upošteval je programe dela vseh zainteresiranih samoupravnih interesnih skupnosti. Tako so se navedene posamezne SIS aktivno vključile v delo skupnosti socialnega varstva, pa tudi obratno. Zelo pomembno pri tem je, da je predsedstvo skupščine občine povsem dojelo funkcijo skupnosti socialnega varstva pri programiranju in zagotavljanju uresničevanja celovite politike socialnega varstva. Za še trdnejšo povezavo med skupnostjo socialnega varstva in občinsko skupščino je tudi njeno predsedstvo sprejelo sklep, da se na vsako sejo le-tega obvezno vabi tudi predsednik skupščine skupnosti socialnega varstva. Takšno sodelovanje in pomoč predsedstva je imelo dosedaj zelo pozitivno posledico, saj je občinska skupnost socialnega varstva nastopala kot četrti enakopravni odbor občinske skupščine že petkrat. Skupaj z vsemi zbori občinske skupščine je ta skupnost obravnavala nekaj precej aktualnih vprašanj, ki zadevajo socialno varnost delovnega človeka in občana (stanovanjska problematika, socialno skrbstvo, problematika otroškega varstva, mladoletno prestopništvo in podobno). Na eni izmed naslednjih sej občinske skupščine pa bomo obravnavali celotno problematiko socialnega varstva borcev NOV in drugih borcev ter vojaških vojni invalidov. To vprašanje je za našo občino zelo pomembno, saj na njenem področju živi približno 4.000 borcev, ki jih tarejo še mnogi problemi (stanovanjsko vprašanje, zdravstvo itd). Še posebej je pereče vprašanje ostarelih kmetov, ki za delo niso več sposobni ter vprašanje njihovih preživnin oziroma pokojnin. Na tem področju smo sicer že marsikaj storili. Tako smo rešili vprašanje priznavalnin kmetom, vendar se zavedamo, da vsega še nismo uredili tako, kot želimo in hočemo. Zato ima skupnost socialnega varstva v svojem programu tudi reševanje